

NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 2150/2005**ze dne 23. prosince 2005,****kterým se stanoví společná pravidla pro pružné užívání vzdušného prostoru****(Text s významem pro EHP)**

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 ze dne 10. března 2004 o organizaci a užívání vzdušného prostoru v jednotném evropském nebi⁽¹⁾, a zejména na čl. 7 odst. 3 uvedeného nařízení,s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se stanoví rámec pro vytvoření jednotného evropského nebe (rámčové nařízení)⁽²⁾, a zejména na čl. 8 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pružné užívání vzdušného prostoru je koncepce uspořádání vzdušného prostoru popsaná Mezinárodní organizací pro civilní letectví (ICAO) a rozvinutá Evropskou organizací pro bezpečnost leteckého provozu (Eurocontrol), podle které by vzdušný prostor neměl být definován pouze jako civilní nebo pouze jako vojenský vzdušný prostor, ale spíše považován za jeden celek, v němž všichni uživatelé musí být uspokojeni ve svých potřebách v co nejvyšší míře.
- (2) Eurocontrol byl pověřen v souladu s čl. 8 odst. 1 nařízení (ES) č. 549/2004, aby pomáhal Komisi při přípravě prováděcích pravidel o pružném užívání vzdušného prostoru. Toto nařízení plně zohledňuje výslednou zprávu o pověření ze dne 30. prosince 2004 vydanou Eurocontrol.
- (3) Toto nařízení se nevztahuje na vojenské operace a cvičení podle čl. 1 odst. 2 nařízení (ES) č. 549/2004.
- (4) Členské státy se zavázaly v prohlášení o vojenských otázkách týkajících se jednotného evropského nebe⁽³⁾, že budou navzájem spolupracovat a zároveň zohlední vnitrostátní vojenské požadavky, aby zajistili plně a jednotně uplatňování koncepce pružného užívání vzdušného prostoru všemi uživateli vzdušného prostoru ve všech členských státech.
- (5) Zpráva, kterou společně vydalo oddělení Eurocontrol pro ověřování výkonnosti a agentura Eurocontrol v říjnu 2001, uvádí, že existuje značný prostor pro zlepšení

v současném uplatňování pružného užívání vzdušného prostoru v Evropě. Nyní by měla být přijata společná pravidla, která by toto zlepšení umožnila.

- (6) Koncepce pružného užívání vzdušného prostoru se rovněž vztahuje na prostor nad volnými moři. Jejím uplatňováním by proto neměla být dotčena práva a povinnosti členského státu podle Úmluvy o mezinárodním civilním letectví (Chicagská úmluva) ze dne 7. prosince 1944 a jejích příloh nebo podle Úmluvy OSN o mořském právu z roku 1982.
- (7) Jsou aktivity, které vyžadují vyhrazení části vzdušného prostoru k výhradnímu nebo zvláštnímu užívání na určená období, kvůli vlastnostem svého letového profilu nebo nebezpečné povaze a potřebě zabezpečit účinné a bezpečné oddělení od leteckého provozu, který se těchto aktivit neúčastní.
- (8) Účinné a harmonizované uplatňování pružného užívání vzdušného prostoru v celém Společenství vyžaduje jasná a konzistentní pravidla pro civilně-vojenskou koordinaci, která by měla zohlednit požadavky všech uživatelů a povahu jejich různých aktivit.
- (9) Účinné civilně-vojenské koordinační postupy by měly spočívat na pravidlech a normách, aby se zajistilo účinné užívání vzdušného prostoru všemi uživateli.
- (10) Při uplatňování koncepce pružného užívání vzdušného prostoru je podstatné podporovat spolupráci sousedních členských států a zohlednit přehraniční operace.
- (11) Rozdíly v organizaci civilně-vojenské spolupráce ve Společenství omezují jednotné a včasné uspořádání vzdušného prostoru. Proto je důležité určit osoby a/nebo organizace, které jsou odpovědné za uplatňování koncepce pružného užívání vzdušného prostoru v každém členském státě. Tato informace by měla být dána k dispozici členským státům.
- (12) Konzistentní postupy civilně-vojenské koordinace a užívání společného vzdušného prostoru jsou zásadní podmínkou pro utvoření funkčních bloků vzdušného prostoru vymezených v nařízení (ES) č. 549/2004.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 96, 31.3.2004, s. 20.⁽²⁾ Úř. věst. L 96, 31.3.2004, s. 1.⁽³⁾ Úř. věst. L 96, 31.3.2004, s. 9.

- (13) Pružné užívání vzdušného prostoru se zaměřuje na uspořádání vzdušného prostoru na strategické, předtaktické a taktické úrovni, což jsou oddělené řídicí funkce, které jsou ale navzájem úzce propojeny a které je třeba provádět soudržně za účelem účinného užívání vzdušného prostoru.
- (14) Programy řízení letového provozu, které jsou vyvíjeny v rámci spolupráce na evropské úrovni, by měly postupně umožnit dosažení souladu mezi uspořádáním vzdušného prostoru, uspořádáním toku letového provozu a letovými provozními službami.
- (15) Pokud se ve stejném vzdušném prostoru odehrávají různé letecké aktivity, které ale odpovídají rozdílným požadavkům, měla by být jejich koordinace zaměřena na bezpečné provedení letu a zároveň na optimální užívání dostupného vzdušného prostoru.
- (16) Přesnost informací o stavu vzdušného prostoru a o zvláštních situacích letového provozu a jejich včasné šíření civilním a vojenským leteckým řídicím letového provozu má přímý vliv na bezpečnost a účinnost operací.
- (17) Pro zúčastněné strany, které si přejí využít dostupných struktur vzdušného prostoru, je včasný přístup k aktuálním informacím o stavu vzdušného prostoru podstatný, když vyplňují nebo mění svůj letový plán.
- (18) Pravidelné hodnocení užívání vzdušného prostoru je důležitým prostředkem zvyšování důvěry mezi civilními a vojenskými poskytovateli služeb a uživateli a je důležitým nástrojem pro zlepšení organizace a uspořádání vzdušného prostoru.
- (19) Výroční zpráva o uplatňování pružného užívání vzdušného prostoru podle čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 551/2004 by měla obsahovat příslušné informace shromážděné s ohledem na původní cíle a za jediným účelem – lepšího plnění požadavků uživatelů.
- (20) Je vhodné stanovit přechodné období za účelem splnění požadavků koordinace civilních jednotek letových provozních služeb a vojenských jednotek letových provozních služeb a/nebo řídicích vojenských jednotek.
- (21) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro jednotné nebe zřízeného čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 549/2004,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Toto nařízení posiluje a harmonizuje v rámci jednotného evropského nebe uplatňování koncepce pružného užívání vzdušného

prostoru vymezené v čl. 2 bodu 22 nařízení (ES) č. 549/2004 za účelem usnadnit uspořádání vzdušného prostoru a letového provozu v mezích společné dopravní politiky.

Toto nařízení obzvláště stanovuje pravidla k zajištění lepší spolupráce mezi civilními a vojenskými jednotkami odpovědnými za uspořádání letového provozu, které provozují činnost ve vzdušném prostoru, za který odpovídají členské státy.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení platí definice stanovené nařízením (ES) č. 549/2004.

2. Dodatečně k definicím uvedeným v odstavci 1 se použijí tyto definice:

- a) „buňkou uspořádání vzdušného prostoru“ (AMC) se rozumí buňka odpovědná za každodenní uspořádání vzdušného prostoru, za který odpovídá jeden nebo více členských států;
- b) „vyhrazením vzdušného prostoru“ se rozumí stanovený rozsah vzdušného prostoru dočasně vyhrazený pro výlučné nebo zvláštní užívání kategoriemi uživatelů;
- c) „omezením vzdušného prostoru“ se rozumí stanovený rozsah vzdušného prostoru, v jehož rámci mohou být v různých formách prováděny v určených časech činnosti nebezpečné pro let letadla („nebezpečná oblast“); nebo takový vzdušný prostor se stanovenými rozměry nad pevninou nebo pobřežními vodami státu, v rámci kterého je let letadla omezený v souladu s některými zvláštními podmínkami („omezená oblast“); nebo vzdušný prostor se stanovenými rozměry nad pevninou nebo pobřežními vodami státu, v rámci kterého je let letadla zakázaný („zakázaná oblast“);
- d) „strukturou vzdušného prostoru“ se rozumí zvláštní část vzdušného prostoru určená k zabezpečení bezpečného a optimálního provozu letadla;
- e) „jednotkou letových provozních služeb“ (jednotka ATS) se rozumí civilní nebo vojenská jednotka odpovědná za poskytování letových provozních služeb;
- f) „civilní a vojenskou koordinací“ se rozumí koordinace mezi civilními a vojenskými stranami, jež jsou oprávněné přijímat rozhodnutí a schvalovat opatření;
- g) „řídicími vojenskými jednotkami“ se rozumí stacionární nebo mobilní vojenská jednotka, která řídí vojenský letový provoz a/nebo provádí jiné činnosti, které si pro svůj specifický charakter mohou vyžadovat vyhrazení nebo omezení vzdušného prostoru;

- h) „přeshraničním vzdušným prostorem“ se rozumí struktura vzdušného prostoru, která přesahuje vnitrostátní hranice a/nebo regionální hranice letových informací;
- i) „letovým záměrem“ se rozumí dráha letu a příslušné údaje o letu popisující plánovanou trasu letu na místo určení, aktualizovanou v každém okamžiku;
- j) „dráhou letu“ se rozumí dráha letadla vzduchem, která je vymezena trojrozměrně;
- k) „reálným časem“ se rozumí skutečný čas, ve kterém se odehrává proces nebo událost;
- l) „rozstupem“ se rozumí vzdálenost mezi letadly, hladinami nebo dráhami;
- m) „uživateli“ se rozumí civilní nebo vojenská letadla provozovaná ve vzduchu, jakož i jakékoli další strany vyžadující vzdušný prostor.

Článek 3

Zásady

Koncepce pružného užívání vzdušného prostoru se řídí těmito zásadami:

- a) Koordinace mezi civilními a vojenskými orgány se organizuje na strategické, předtaktické a taktické úrovni uspořádání vzdušného prostoru prostřednictvím uzavírání dohod a stanovení postupů s cílem zvýšit bezpečnost a kapacitu vzdušného prostoru a zlepšit účinnost a pružnost provozu letadel.
- b) Konzistentnost mezi uspořádáním vzdušného prostoru, uspořádáním toku letového provozu a letovými provozními službami se stanoví a udržuje na třech úrovních uspořádání vzdušného prostoru uvedených v písmenu a) s cílem zabezpečit účinnost plánování vzdušného prostoru, jeho přidělování a užívání pro všechny uživatele.
- c) Vyhrazení vzdušného prostoru k výlučnému nebo specifickému užívání kategorií uživatelů má dočasný charakter, je uplatňované pouze v ohraničeném časovém období, které spočívá ve skutečném užívání, a uvolní se ihned, jakmile se činnost, která vedla k jeho zavedení, skončí.
- d) Členskými státy rozvinou spolupráci pro účinné a konzistentní uplatňování koncepce pružného užívání vzdušného prostoru i přes vnitrostátní hranice a/nebo regionální hranice letových informací, a zejména se zaměří na přeshraniční činnosti; tato spolupráce se vztahuje na všechny příslušné právní, provozní a technické otázky.
- e) Jednotky letových provozních služeb a uživatelé užívají dostupný vzdušný prostor co nejlépe.

Článek 4

Strategické uspořádání vzdušného prostoru (úroveň 1)

1. Členské státy vykonávají tyto úkoly:
 - a) zabezpečují celkové uplatňování koncepce pružného užívání vzdušného prostoru na strategické, předtaktické a taktické úrovni;
 - b) pravidelně přezkoumávají požadavky uživatelů;
 - c) schvalují činnosti, které vyžadují vyhrazení nebo omezení vzdušného prostoru;
 - d) určují dočasné struktury vzdušného prostoru a postupy pro nabízení různých možností vyhrazení vzdušného prostoru a tras;
 - e) stanoví kritéria a postupy pro vytvoření a užívání nastavitelných laterálních a vertikálních ohraničení vzdušného prostoru potřebných k přizpůsobení různých variant drah letu a krátkodobých změn letů;
 - f) hodnotí vnitrostátní struktury vzdušného prostoru a síť leteckých tratí s cílem plánovat pružné struktury vzdušného prostoru a postupy;
 - g) určují specifické podmínky, podle nichž je odpovědnost za rozstup mezi civilními a vojenskými lety na jednotkách letových provozních služeb nebo řídicích vojenských jednotkách;
 - h) rozvíjejí přeshraniční užívání vzdušného prostoru se sousedními státy, pokud to vyžadují dopravní toky a aktivity uživatelů;
 - i) koordinují své politiky uspořádání vzdušného prostoru s těmito sousedními členskými státy s cílem společně řešit užívání vzdušného prostoru přesahujícího vnitrostátní hranice a/nebo regionální hranice letových informací.
 - j) stanovují a zpřístupňují uživatelům struktury vzdušného prostoru v úzké spolupráci a koordinaci se sousedními členskými státy, jestliže mají příslušné struktury vzdušného prostoru významný dopad na provoz přesahující vnitrostátní hranice a/nebo regionální hranice letových informací za účelem zabezpečení optimálního užívání vzdušného prostoru pro všechny uživatele v celém Společenství;
 - k) vytvoří spolu se sousedními státy společný soubor norem pro rozstup mezi civilními a vojenskými lety v případě přeshraničních aktivit;

- l) stanovují konzultační mechanismy mezi osobami nebo organizacemi podle odstavce 3 a všemi dotčenými partnery a organizacemi k zabezpečení toho, že požadavky uživatelů budou řádně brány v úvahu;
- m) hodnotí a přezkoumávají postupy týkající se vzdušného prostoru a fungování pružného užívání vzdušného prostoru;
- n) stanovují mechanismy pro archivování údajů o požadavcích, přidělení a skutečném užívání struktur vzdušného prostoru pro další analytické a plánovací činnosti.

Podmínky uvedené v písmenu g) se zaznamenají a zohlední v hodnocení bezpečnosti uvedeném v článku 7.

2. V členských státech, ve kterých jsou za uspořádání vzdušného prostoru odpovědné nebo do něho zapojené civilní i vojenské orgány, se úkoly stanovené v odstavci 1 vykonávají prostřednictvím společného civilně-vojenského postupu.

3. Členské státy označí a oznámí Komisi ty osoby nebo organizace, které jsou odpovědné za provádění úkolů uvedených v odstavci 1. Komise uchová a zveřejní seznam všech označených osob nebo organizací pro účely další spolupráce mezi členskými státy.

Článek 5

Předtaktické uspořádání vzdušného prostoru (úroveň 2)

1. Členské státy jmenují nebo zřídí buňku uspořádání vzdušného prostoru pro přidělení vzdušného prostoru v souladu s podmínkami a postupy definovanými v čl. 4 odst. 1.

V těch členských státech, v nichž jsou za uspořádání vzdušného prostoru odpovědní nebo do něj zapojeny jak civilní, tak vojenské orgány, má tato buňka podobu spojené civilně-vojenské buňky.

2. Dva nebo více členských států může zřídit společnou buňku uspořádání vzdušného prostoru.

3. Členské státy zabezpečí vytvoření odpovídajících podpůrných systémů, aby buňka uspořádání vzdušného prostoru mohla řídit přidělování vzdušného prostoru a oznamovat včas dostupnost vzdušného prostoru všem dotčeným uživatelům, buňkám uspořádání vzdušného prostoru, poskytovatelům letových provozních služeb a všem příslušným partnerům a organizacím.

Článek 6

Taktické uspořádání vzdušného prostoru (úroveň 3)

1. Členské státy zabezpečí zavedení postupů civilně-vojenské koordinace a komunikačních zařízení mezi příslušnými jednotkami letových provozních služeb a řídicími vojenskými jednotkami umožňujících vzájemné poskytování údajů o vzdušném

prostoru s cílem umožnit v reálném čase aktivaci, deaktivaci nebo opětovné přidělení vzdušného prostoru přiděleného na předtaktické úrovni.

2. Členské státy zabezpečí, aby si příslušné řídicí vojenské jednotky a jednotky letových provozních služeb vyměnily jakoukoli změnu plánované aktivace vzdušného prostoru včasným a účinným způsobem a oznámily všem dotčeným uživatelům aktuální stav vzdušného prostoru.

3. Členské státy zabezpečí stanovení koordinačních postupů a podpůrných systémů mezi jednotkami letové provozní služby a řídicími vojenskými jednotkami k zajištění bezpečnosti při řízení interakcí mezi civilními a vojenskými lety.

4. Členské státy zajistí, aby byly stanoveny postupy koordinace mezi jednotkami civilní a vojenské letové provozní služby s cílem umožnit přímé oznamování příslušných informací pro vyřešení specifických dopravních situací, pokud civilní i vojenská řídicí letového provozu poskytují služby ve stejném vzdušném prostoru. Tato příslušná informace se zpřístupní zejména tehdy, je-li vyžadována z bezpečnostních důvodů, civilním a vojenským řídicím leteckého provozu a řídicím vojenským jednotkám prostřednictvím včasné výměny letových údajů, včetně polohy a letového záměru letadla.

5. Pokud se konají přeshraniční činnosti, členské státy zabezpečí, aby se dohodl společný soubor postupů pro řízení specifických dopravních situací a k podpoře uspořádání vzdušného prostoru v reálném čase mezi jednotkami civilních a vojenských letových provozních služeb a/nebo řídicími vojenskými jednotkami, kterých se tyto činnosti týkají.

Článek 7

Hodnocení bezpečnosti

Členské státy za účelem uchování nebo posílení stávajících úrovní bezpečnosti zajistí, aby se v rámci procesu řízení bezpečnosti provedlo hodnocení bezpečnosti, včetně označení rizik, hodnocení a zmírnění rizik, a to před zavedením jakýchkoli změn do provozu pružného užívání vzdušného prostoru.

Článek 8

Zprávy

Členské státy při každoročním podávání zpráv o uplatňování pružného užívání vzdušného prostoru podle čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 551/2004 poskytnou údaje uvedené v příloze k tomuto nařízení.

Článek 9

Sledování souladu

Členské státy sledují soulad s tímto nařízením prostřednictvím inspekci, průzkumů a bezpečnostních auditů.

*Článek 10***Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 6 se použije 12 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 23. prosince 2005.

Za Komisi
Jacques BARROT
místopředseda

PŘÍLOHA

SEZNAM ÚDAJŮ POŽADOVANÝCH PRO VÝROČNÍ ZPRÁVU O UPLATŇOVÁNÍ PRUŽNÉHO UŽÍVÁNÍ VZDUŠNÉHO PROSTORU

- Všeobecný popis vnitrostátní organizace a odpovědností na úrovni 1, na úrovni 2 a na úrovni 3 koncepce pružného užívání vzdušného prostoru.
 - Hodnocení fungování dohod, postupů a podpůrných systémů stanovených na strategické, předtaktické a taktické úrovni uspořádání vzdušného prostoru. Toto hodnocení se provádí s ohledem na bezpečnost, kapacitu vzdušného prostoru, účinnost a pružnost provozu letadel všech uživatelů.
 - Problémy, které se vyskytly v provádění tohoto nařízení, podniknuté činnosti a potřeby změn.
 - Výsledek vnitrostátních inspekcí, průzkumů a bezpečnostních auditů.
 - Spolupráce mezi členskými státy na uspořádání vzdušného prostoru a zvláště na vytvoření a uspořádání přeshraničního vzdušného prostoru a přeshraničních činností.
-